

รายงานการวิจัย

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลูกของแม่โคเนื้อด้วยการเหนี่ยวนำการ
เป็นสัดแบบกำหนดเวลาผสมเทียมด้วยโปรแกรมโคซินค์ประยุกต์

นายสัตวแพทย์ธีระยุทธ ชาวุฒิ
ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลูกของแม่โคเนื้อด้วยการเหนี่ยวนำการเป็นสัดแบบกำหนดเวลาผสมเทียมด้วยโปรแกรมโคซินค์ประยุกต์

ผู้วิจัย : นายธีระยุทธ ชาวุฒิ

ปีที่ทำการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบอัตราการตั้งท้องในแม่โคเนื้อแบบกำหนดเวลาการผสมเทียมที่เหนี่ยวนำการเป็นสัดด้วยฮอร์โมน GnRH ร่วมกับฮอร์โมน PGF2 α ระหว่างมีและไม่มีฮอร์โมนโปรเจสเทอโรนชนิดสอดช่องคลอด (CIDR) โดยทำการศึกษาในแม่โคเนื้อบราห์มันลูกผสม มีระดับสายเลือด 50-75 % จำนวน 60 ตัว อายุเฉลี่ย 4-7 ปี น้ำหนักเฉลี่ย 350-450 กิโลกรัม ระดับคะแนนความสมบูรณ์ของร่างกายมากกว่า 2.75 (5 ระดับ) ระยะเวลาคลอดมาแล้วไม่น้อยกว่า 60 วัน ทำการแบ่งแม่โคเนื้อด้วยกระบวนการสุ่มแยกออกเป็นสามกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มควบคุม (Control groups, n = 20) แม่โคเนื้อมีการจัดการตามปกติ และได้รับการผสมเทียมหลังจากตรวจพบการเป็นสัดตามหลักการผสมเข้า-ป่วย กลุ่มที่สองทำการเหนี่ยวนำการเป็นสัดแม่โคเนื้อด้วยโปรแกรมโคซินค์ (Co-synch, n = 20) โดยในวันที่ 0 แม่โคเนื้อได้รับฮอร์โมน GnRH ทางกล้ามเนื้อบริเวณคอ หลังจากนั้น 9 วัน ได้รับฮอร์โมน PGF2 α ทางกล้ามเนื้อเช่นกัน และเวลา 60 ถึง 64 ชั่วโมงต่อมา ได้รับฮอร์โมน GnRH ครั้งที่สองปริมาณเท่าเดิมพร้อมทำการผสมเทียม และกลุ่มที่สามทำการเหนี่ยวนำการเป็นสัดด้วยโปรแกรม Co-synch ร่วมกับการให้ฮอร์โมนโปรเจสเทอโรนชนิดสอดช่องคลอด (Co-synch + CIDR, n = 20) ทำการตรวจระบบสืบพันธุ์แม่โคเนื้อทุกตัวในวันที่ 0 ด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ และตรวจระบบสืบพันธุ์แม่โคเนื้ออีกกลุ่มที่ได้รับฮอร์โมนอีกครั้งในวันที่ 9 ทำการตรวจการตั้งท้องแม่โคเนื้อด้วยเครื่องอัลตราซาวด์และการล้วงตรวจท้องด้วยมือผ่านทางทวารหนักที่ 60 วัน หลังทำการผสมเทียม ผลการศึกษาพบอัตราการตั้งท้องในแม่โคเนื้อกลุ่ม Co-synch (65.0 %) กลุ่ม Co-synch + CIDR (70.0 %) ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการตั้งท้องของแม่โคเนื้อในกลุ่มควบคุม (40.0%) พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.01$)

การศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมโคซินค์ประยุกต์ร่วมกับฮอร์โมนโปรเจสเทอโรนชนิดสอดช่องคลอดในแม่โคเนื้อช่วยเพิ่มอัตราการตั้งท้องได้ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเลือกใช้โปรแกรมเหนี่ยวนำการเป็นสัดแบบกำหนดเวลาผสมเทียม นอกจากวิธีการผสมเทียมตามปกติและช่วยลดวันท้องว่างได้

คำสำคัญ : การกำหนดเวลาผสมเทียม อัตราการตั้งท้อง การเหนี่ยวนำการเป็นสัด